

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudkyň JUDr. Naděždy Treschlové a JUDr. Hany Kadaňové, Ph.D., ve věci

žalobce: **VČO - Východočeská obalovna, s.r.o.**, IČ 25947800
sídlem Kutnohorská 227, Hradec Králové
zastoupená advokátem Mgr. Ivanem Karfíkem
sídlem Vlašská 352/16, 118 00 Praha

proti

žalovanému: **Ministerstvo průmyslu a obchodu**
sídlem Na Františku 1039/32, Praha 1
zastoupená advokátem JUDr. Tomášem Hlaváčkem
sídlem Kořenského 1107/15, 150 00 Praha

o žalobě proti rozhodnutí ministra průmyslu a obchodu ze dne 23. listopadu 2023, č. j. MPO 106690/23/11200/01000

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění

[1] Žalobce se domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného uvedeného v záhlaví tohoto rozsudku (dále jen „napadené rozhodnutí“). Napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl rozklad žalobce a potvrdil rozhodnutí Ministerstva průmyslu a obchodu ze dne 29. srpna 2023, čj. MPO 77626/2023. Ve správním řízení byla žalobci odňata část dotace ve

výši 392 573,44 Kč poskytnutá Rozhodnutím čj. MPO 122374/2022 ze dne 17. 1. 2023, neboť po vydání rozhodnutí o poskytnutí dotace došlo ke zjištění, že údaje, na jejichž základě byla dotace poskytnuta, byly nepravdivé, přičemž zároveň byla uložena žalobci povinnost vyplacenou dotaci vrátit. Dotace byla poskytnuta v rámci Výzvy 1 z Programu podpory na zvýšené náklady na zemní plyn a elektřinu v důsledku mimořádně prudkého růstu jejich cen vyhlášené dne 2. 11. 2022 (dále také jen „Výzva“).

[2] Žalovaný dospěl k závěru, že žalobce uvedl v žádosti nepravdivé informace, že nepatří do okruhu oprávněných žadatelů o dotaci, neboť z okruhu oprávněných osob jsou vyřazeny fyzické a právnické osoby figurující na sankčních seznamech včetně právnických osob, které jsou vlastněny, spoluvlastněny, ovládány, či jejich skutečný majitel či spolumajitel figuruje na výše uvedených sankčních seznamech, bez ohledu na velikost majetkového podílu takové osoby.

[3] Žalovaný zjistil, že mezi skutečné majitele žalobce patří prostřednictvím společnosti STRABAG Asphalt s.r.o. a MKAO „Rasperia Trading Limited“ i pan xxx, který byl zařazen na sankční seznam dne 8. 4. 2022. Jelikož nemá význam výše majetkového podílu osoby zařazené na sankční seznam, nelze na žalobce pohlížet jako na oprávněného žadatele.

[4] Žalobce navrhoval zrušení napadeného rozhodnutí, včetně prvostupňového správního rozhodnutí, protože dle jeho mínění nebyla splněna žádná z vylučujících podmínek, které by způsobovaly, že není oprávněným žadatelem o dotaci a tím tak uvedl v žádosti nepravdivé informace.

[5] Žalobce poukázal na dotační podmínky v článku 5 bod 5.4, které podle jeho názoru nad rámec zákona č. 37/2021 Sb., o evidenci skutečných majitelů (dále také jen „zákon o skutečných majitelích“), nezohledňují výši majetkového podílu podle ust. § 2 písm. c) ve pojení s § 4 odst. 1 tohoto zákona. V důsledku zmrazení veškerých akcionářských práv společnosti MKAO „Rasperia Trading Limited“ ve společnosti STRABAG SE xxx nemá podíl na hlasovacích právech ve vyšším podílu než 25%, ani nemůže uplatňovat rozhodující vliv v korporaci nebo korporacích, které mají na žalobce samostatně nebo společně podíl větší než 25%, jeho účast zanikla ke dni zařazení na sankční seznamy Evropské unie, tj. ke dni 8. dubna 2022. Výše podílu xxx je menší než 7%. Znovu opakuje, že jeho výše podílu je velmi malá na to, aby jej bylo možné považovat za skutečného majitele, který má na právnickou osobu nějaký vliv. Poukazuje na to, že kritéria v článku 5.4 výzvy reflektují vymezení ovládající osoby v Nařízení č. 2580/2001 a Zásadách nejlepší praxe EU, v důsledku zmrazení aktiv však pan xxx nemůže s majetkovými právy nijak nakládat. Poukazuje na to, že výklad výzvy má odpovídat Nařízení č. 369/2014, ovládající osobu pak § 74 zákona o obchodních korporacích. Znovu opakuje, že zmrazením akcií společnosti MKAO „Rasperia Trading Limited“ ve společnosti STRABAG SE zanikla možnost pana xxx vykonávat přímo či nepřímo na žalobci jakýkoliv vliv. Dotační podmínky ve výzvě považuje za nejasné, namítá, že v podmínkách je uvedeno vyloučení osoby uvedené na sankčních seznamech, nikoliv držení nepřímého či zprostředkovaného majetkového podílu. Domnívá se, že dotační podmínky ve výzvě připouštějí další výklad, kterým tato kritéria mohou být dodatečně vytvářena.

[6] Žalobce dále uvádí, že STRABAG SE je společností, jejíž akcie jsou přijaty k obchodování na evropském regulovaném trhu, výkladem žalovaného by tato společnost byla z trhu vyloučena, i kdyby některá z osob na sankčním seznamu vlastnila pouze jednu akcii. Dále uvedl, že finanční analytický úřad konstatoval, že v rámci skupiny STRABAG, do níž žalobce patří, se mezinárodní sankce neuplatňují, a českým společnostem koncernu STRABAG lze zpřístupňovat jakékoli finanční prostředky a hospodářské zdroje. Není přípustné, aby skutečnost, že pan xxxx je osobou figurující na sankčních seznamech, byla posuzovaná odlišně FAÚ a žalovaným. Uvedl, že poskytnutím dotace došlo u něj k legitimnímu očekávání, že podmínky pro poskytnutí dotace splnil.

[7] Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby. Žalovaný zjistil, že mezi majitele žalobce patří i pan xxx, který byl zařazen na sankční seznam. Žalobce je z 50 % vlastněn společností STRABAG Asfalt s.r.o., která je ze 100 % vlastněna společností Bau Holding Beteiligungs GmbH, která je ze 100 % vlastněna společností STRABAG SE (z toho z 35 % nepřímo prostřednictvím společnosti STRABAG AG), v níž prostřednictvím společnosti MKAO „Rasperia Trading Limited“ drží podíl 27,78 % pan xxxx.

[8] Podíl pana xxx byl pouze zmrazen, což je stav trvající pouze po dobu jeho zařazení do sankčního seznamu. K tvrzeném přetržení vlastnického řetězce tedy nedošlo. Výplatou dotace žalobci došlo k ekonomickému prospěchu žalobce, z kterého těžil i pan xxxx. Není rozhodné, zda se jedná o vlastnictví nepřímé nebo zprostředkované, podstatné je, že pan xxx vlastní podíl ve společnosti STRABAG SE, a prostřednictvím dalších společností tedy i podíl na žalobci.

[9] S ohledem na výslovné uvedení, že nezáleží na výši podílu, není potřeba podíl alespoň 50%, jak uváděl žalobce. Na poskytnutí dotace není právní nárok. Ve výzvě je jasně stanoveno, které osoby jsou z okruhu oprávněných žadatelů vyloučeny, a postup žalobce je nepřipustným obcházením zákona a pravidel stanovených výzvou. K založení legitimního očekávání nemohlo dojít, neboť žalobce uvedl v žádosti nepravdivé informace.

[10] Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí, včetně řízení, jež jeho vydání předcházelo, v mezích žalobních bodů, jimiž je vázán, vycházejí přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí správního orgánu (ust. § 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů – dále jen „s.ř.s.“), a o důvodnosti podané žaloby uvážil takto.

[11] Soud předesílá, že obdobná věc týkající se společnosti, která vlastní 50 % podíl na žalobci, již byla u zdejšího soudu projednávána pod sp. zn. 11 A 115/2023, přičemž s tam uvedenými závěry se soud v podstatných rysech ztotožňuje (stejně jako v řízení u tohoto senátu zdejšího soudu sp. zn. 6 A 118/2023).

[12] Předmětem sporu je otázka, zda žalobce naplňuje vylučující podmínku uvedenou v čl. 5.4 výzvy, podle které „Oprávněný žadatel nesmí být subjektem figurujícím na sankčních seznamech EU vedených v souvislosti s protiprávní činností Ruské federace a Běloruské republiky vůči Ukrajině. Z okruhu oprávněných žadatelů se vylučují všechny fyzické a právnické osoby zahrnuté na sankčních seznamech, vč. osob právnických, které

jsou vlastněny, spoluvlastněny, ovládány, nebo jejichž skutečný majitel, či spolumajitel je zahrnut na sankčních seznamech EU, bez ohledu na výši jejich majetkového podílu.“

[13] Naopak sporné není, že sám žalobce subjektem figurujícím na sankčních seznamech EU není.

[14] Z článku 5 bodu 5.4 výzvy vyplývá, že žalovaný vyjmenovává několik typů vztahu k žadateli, kdy i naplnění jednoho z nich vede k vyloučení osoby z okruhu oprávněných žadatelů. Jinými slovy, stačí, aby osoba na sankčním seznamu EU žadatele (i) vlastnila, (ii) spoluvlastnila, (iii) ovládala, (iv) byla jeho skutečným majitelem, nebo (v) skutečným spolumajitelem.

[15] Pro projednávanou věc je zásadní, že pan xxxx, který figuruje na sankčních seznamech EU, je vlastníkem společnosti MKAO „Rasperia Trading LTD“. Tato skutečnost vyplývá z výroční zprávy společnosti STRABAG SE za rok 2022. Společnost MKAO „Rasperia Trading LTD“ vlastní na společnosti STRABAG SE podíl o velikosti 27,8 %. Z žalobcovy zprávy o vztazích z roku 2021, která je součástí správního spisu, dále vyplývá, že společnost STRABAG SE vlastnila podíl o velikosti 65 % na společnosti Bau Holding Beteiligungs GmbH, a prostřednictvím společnosti STRABAG AG další podíl o velikosti 35 %, celkem tedy 100 %. Společnost Bau Holding Beteiligungs GmbH vlastnila na společnosti STRABAG Asphalt s.r.o. 100 % podíl, a ta vlastnila podíl o velikosti 50 % na žalobci. Lze tedy uzavřít, že nepřímý podíl pana xxxx na žalobci činil méně než 7 %.

[16] Podle ustanovení § 4 odst. 1 písm. a) zákona o evidenci skutečných majitelů korporaci v konečném důsledku vlastní nebo kontroluje každá fyzická osoba, která přímo nebo nepřímo prostřednictvím jiné osoby nebo právního uspořádání má podíl v korporaci nebo podíl na hlasovacích právech větší než 25 %.

[17] Žalobce zdůrazňuje, že pan xxx není skutečným majitelem žalobce podle ustanovení § 4 odst. 1 písm. a) zákona o evidenci skutečných majitelů, neboť zmrazený podíl pana xxx na žalobci ve smyslu tohoto ustanovení nepřekračuje hranici 25 %, a proto nelze žalobce považovat za neoprávněného žadatele dle výzvy. S tímto tvrzením žalobce lze souhlasit potud, že pan xxx požadavky § 4 odst. 1 a) zákona o evidenci skutečných majitelů, tedy včetně výše podílu, nesplňuje, jelikož jeho podíl je nižší, než je v tomto ustanovení uvedeno.

[18] Nicméně, soud v tomto ohledu poznamenává, že pojem „skutečný spolumajitel“, který je užit v bodu 5.4 výzvy, neodpovídá zákonu o evidenci skutečných majitelů a není v něm definován. Proto je dle mínění soudu třeba jej vyložit především v kontextu výzvy a druhotně také s ohledem na ustanovení zákona o evidenci skutečných majitelů tak, že právě zde se projevívá dovětek uvedený v bodu 5.4, že se nebere ohled na výši majetkového podílu, tedy se jedná o osobu, kterou by bylo lze považovat za skutečného majitele, nebýt nedostatečné výše jejího podílu. Jinými slovy, skutečným spolumajitelem je každá fyzická osoba, která v konečném důsledku spoluvlastní nebo spolukontroluje právnickou osobu s tím, že dle dotačních podmínek na výši majetkového podílu nezáleží.

[19] Sám žalobce připustil, že pan xxx vlastní prostřednictvím několika společností podíl na žalobci, a svou argumentaci koncentroval do poukazu na to, že tento podíl není dostatečně velký na to, aby pan xxx mohl být považován za skutečného majitele žalobce dle zákona o evidenci skutečných majitelů. Tomu také odpovídá stav, kdy v evidenci skutečných majitelů jako skutečný majitel žalobce zapsán není. Ačkoliv je toto tvrzení žalobce v jádru pravdivé, nic to nemění na tom, že určitý podíl na žalobci panu xxxx nepřímě náleží, a proto jej lze dle mínění soudu, za předpokladu, že na výši majetkového podílu nezáleží, považovat alespoň za skutečného spolumajitele žalobce. Soud připouští, že žalovaný v tomto ohledu poněkud neobratně pana xxxx označuje za „skutečného majitele“, zároveň však opakovaně uvádí míru jeho účasti, která definici zákona o evidenci skutečných majitelů neodpovídá. Z napadeného rozhodnutí je však patrné, z jakých důvodů žalovaný považoval žalobce za neoprávněného žadatele, a s těmito důvody soud souhlasí. Napadené rozhodnutí proto, ač stíženo dílčími nepřesnostmi, v přezkumu zákonnosti ještě ob stojí.

[20] Žalobce si článek 5 bodu 5.4 dotační výzvy vykládá tak, že omezení způsobilosti žadatelů o dotaci je posuzováno ve dvou krocích. Takový výklad však dle mínění soudu znění výzvy neodpovídá. Výklad žalobce totiž činí dovětek „bez ohledu na výši jejich majetkového podílu“ obsoletní, neboť kdyby měl být aplikován až v jakémsi druhém kroku posuzování způsobilosti žadatelů o dotaci, jak žalobce popisoval v žalobě, nebyl by mezi „skutečným majitelem“ a „skutečným majitelem bez ohledu na výši jeho majetkového podílu“ ve skutečnosti žádný rozdíl a dovětek by tak množinu osob oprávněných žádat o dotaci nijak nezmenšoval, ačkoliv je to zjevně jeho smyslem. Lze žalobci přisvědčit pouze v tom ohledu, že nikoliv všechny vztahy k právnické osobě vyjmenované v článku 5 bodu 5.4 dotační výzvy jsou determinovány výší majetkového podílu. Z toho důvodu se uvedený dovětek na tyto osoby logicky uplatňovat nebude.

[21] Lze dodat, že soud považuje znění článku 5 bodu 5.4 výzvy za dostatečně určité a jednoznačné v tom smyslu, že z okruhu oprávněných žadatelů se vylučují právě mimo jiné osoby vlastnickou strukturou podobné žalobci.

[22] Žalobce poukazoval také na to, že výzva je co do posouzení oprávněnosti žadatele přísnější, než odpovídající evropská úprava. K tomu soud uvádí, že namítaná skutečnost sama o sobě nemůže způsobit nezákonnost napadeného rozhodnutí, proto nemůže jít o relevantní žalobní námitku.

[23] Soud proto uzavírá, že s ohledem na to, že pan xxxv konečném důsledku vlastní určitý podíl na žalobci, nepatří žalobce do okruhu oprávněných žadatelů o dotaci dle výzvy, a z tohoto závěru žalovaný správně vycházel.

[24] Soud se neztotožnil ani s argumentací žalobce, který na několika místech žaloby zdůraznil, že zápisem pana xxx v příloze I Nařízení č. 269/2014, došlo mimo jiné ke zmrazení majetkové účasti společnosti MKAO „Rasperia Trading Ltd.“ na skupině STRABAG, tím i k přerušení řetězce ve vlastnické struktuře skupiny STRABAG, a na xxx je proto dle žalobce nutné hledět jako kdyby nebyl spoluvlastníkem skupiny STRABAG. Pokud by soud na tuto argumentaci přistoupil, bylo by to zcela v rozporu se smyslem a účelem přijatých opatření, kterým je znemožnění získávání finančních prostředků právě

osobám zapsaným na sankčním seznamu EU. Ostatně, svým zařazením na sankční seznam nepřestal být pan xxx vlastníkem podílu ve společnosti MKAO „Raspenia Trading LTD“, ale jeho podíl byl pouze „zmrazen“. Takový stav je ze své podstaty pouze přechodný či dočasný, podmíněný jeho setrváním na sankčních seznamech. Proto zmrazením podílu nemohlo dojít k přetržení řetězce ve vlastnické struktuře žalobce. To nevyplývá ani z čl. 1 písm. e) a písm. f) Nařízení Rady č. 269/2014, ze kterého je zřejmé, že „zmrazením“ vztahy k těmto zdrojům a prostředkům nezanikají. Po dobu svého umístění na sankční seznam má pan xxx pouze omezené dispoziční oprávnění. Výplatou dotace ze strany žalovaného by došlo k ekonomickému prospěchu žalobce, z něhož by po upuštění od sankcí těžil také pan xxx, což není přípustné a zcela by to popíralo smysl přijatých opatření.

[25] Soud proto neshledal důvodnou ani argumentaci žalobce jeho historickým vývojem, kdy dovozuje, že pan xxx nemohl z důvodu zápisu na sankční seznam efektivně vykonávat žádná práva spojená s akciemi ve společnosti MKAO „Rasperia Trading Ltd.“, ani jejím prostřednictvím ani sám napřímo uplatňovat jiný vliv ve společnosti STRABAG SE, tím spíše v žalobci. Jak soud totiž již výše uvedl, případná nemožnost uplatňování vlivu u žalobce není z hlediska splnění podmínek bodu 5.4. výzvy vůbec podstatná, neboť s ohledem na uvedený důvod pro vyloučení žalobce z okruhu oprávněných žadatelů je určujícím hlediskem pouze zápis skutečného majitele nebo skutečného spolumajitele na sankčních seznamech EU, bez ohledu na výši jeho majetkového podílu.

[26] Žalobce si nijak neprospívá ani upozorněním na sdělení Finančního analytického úřadu týkající se koncernu STRABAG SE. Především z něj vyplývá, že i FAÚ má za to, že pan xxx je minoritním nepřímým vlastníkem koncernu STRABAG SE, což je závěr konvenující se shora uvedenou argumentací soudu. Pokud jde o důležitost, kterou FAÚ přikládá velikosti podílu, tak ta sice měla význam pro účely posouzení, zda se na společnosti z koncernu uplatní mezinárodní sankce, pro projednávanou věc však je ve světle bodu 5.4 výzvy irelevantní. Dle FAÚ sice koncernovým společnostem lze zpřístupňovat jakékoli finanční prostředky i hospodářské zdroje, to však neznamená, že podmínky konkrétní dotace nemohou být stanoveny v určitých ohledech přísněji, nebo že by snad žalobce měl na konkrétní dotaci nárok.

[27] Soud považuje za nutné zdůraznit, že předmětem řízení je poskytnutí dotace na žádost žalobce. Na poskytnutí dotace nemá žadatel právní nárok, na což byli všichni žadatelé o dotaci upozorněni v bodu 8.12 výzvy. Přidělování dotací představuje podle setrvalé judikatury dobrodíní státu, kdy stát (potažmo konkrétní ministerstvo) má poměrně široké možnosti v tom, jak stanoví podmínky čerpání, tedy i jak vymezí okruh oprávněných žadatelů. Má také velký prostor pro správní uvážení. Pokud tedy žalovaný stanovil zpřísnující podmínku, v důsledku které žalobce na dotaci nedosáhne, nelze v tom spatřovat nezákonnost napadeného rozhodnutí. Posuzování smyslu a účelu formulace konkrétních podmínek stanovených zadavatelem pak soudu v rámci přezkumné činnosti správního rozhodnutí zásadně nepřisluší, neboť posuzuje „pouze“ to, zda žadatel tyto podmínky splňuje či nikoliv.

[28] Žalobci pak dále nemohlo vzniknout ani žádné legitimní očekávání, že poskytnutá dotace odpovídá právu, tedy všem podmínkám, neboť žalobce v žádosti uvedl nepravdivé informace, na jejichž základě byla dotace vyplacena. Tímto jednáním žalobce

tak došlo k jeho neoprávněné výhodě čerpání dotace z veřejných prostředků, ačkoliv kdyby žalobce uvedl pravdivé informace, čerpat dotaci by nemohl. Proto k žádnému legitimnímu očekávání u žalobce nemohlo dojít, neboť dotace byla čerpána v rozporu s podmínkami stanovenými ve výzvě, a to jednáním žalobce.

[29] V dané věci tak soud uzavírá, že podanou žalobu nepovažuje za důvodnou a proto ji zamítl (ust. § 78 odst. 7 s.ř.s.).

[30] Ve věci soud rozhodl rozsudkem bez nařízení jednání, neboť účastníci proti takovému postupu neměli ve stanovené lhůtě námitek a jednání k projednání žaloby nebylo nutné, když soud neprováděl další dokazování, skutečnosti k posouzení žaloby jsou seznatelné z předloženého správního spisu nebo nejsou sporné (ust. § 51 odst. 1 s.ř.s.).

[31] Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého má účastník, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem. Vzhledem k tomu, že žalovanému státu – vykonavateli veřejné správy - tyto nevznikly nad míru obvyklou jeho běžné činnosti, soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou (2) týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Podle ust. § 104 odst. 3 písm. a) s.ř.s. v případě, kdy městský soud rozhodoval po zrušení rozhodnutí Nejvyšším správním soudem, je kasační stížnost nepřipustná, mimo situaci, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 12. září 2024

JUDr. Ladislav Hejtmánek, v.r.
předseda senátu